

Politieke participatie en interesse in het Vlaamse Gewest

In deze SVR-st@ts komt de politieke participatie en interesse van de Vlaming aan bod. Tevens worden de verschillen en gelijkenissen met de andere Belgische regio's aangekaart. Hiervoor worden surveygegevens van het International Social Survey Programme (ISSP) uit 2015-2016 gebruikt. In het Vlaamse Gewest is de politieke participatie en de bereidheid tot politieke participatie het laagst in vergelijking met de overige gewesten. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gaat een hogere politieke participatie samen met een hogere interesse in politiek. In het Waalse Gewest is de mate van politieke interesse het laagst.

Politieke participatie

Politieke participatie is een heel ruim begrip. Binnen de ISSP-bevraging werd in 2015-2016 naar 8 vormen van politieke participatie gepeild:

- tekenen van een petitie;
- boycotten of bewust kopen van bepaalde producten vanwege politieke redenen, ethische redenen of milieuredenen;
- deelnemen aan een demonstratie;
- bijwonen van politieke vergadering of bijeenkomst;
- contact opnemen met een politicus of ambtenaar om zijn/haar mening te uiten (of geprobeerd contact op te nemen);
- het geven of inzamelen van geld voor een sociale of politieke activiteit;
- contact leggen met de media of verschijnen in de media om zijn/haar mening te uiten;
- uiten van politieke meningen op het internet.

Voor elk van deze vormen werd aan de respondent gevraagd aan te geven in welke mate hij/zij dit gedaan had of in de toekomst zou doen. Antwoorden kon met "Heb ik afgelopen jaar gedaan", "Heb ik langer geleden gedaan", "Heb ik nooit gedaan, maar

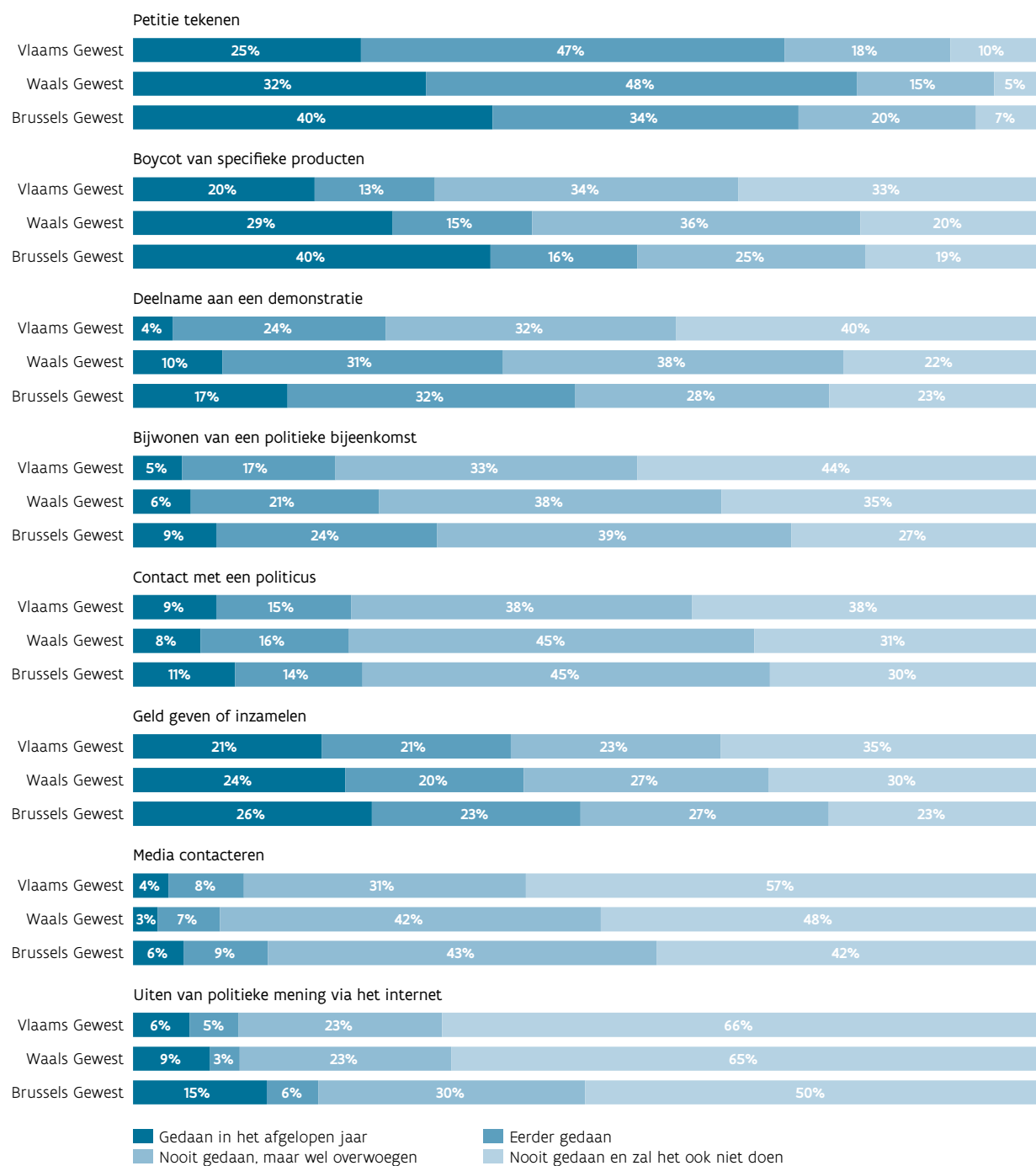
zal het misschien doen" of "Heb ik nooit gedaan en zal het ook nooit doen".

Van alle genoemde vormen van politieke participatie blijkt in het Vlaamse Gewest het tekenen van een petitie het meest frequent te gebeuren. Zo zien we dat 25% dit het afgelopen jaar deed, terwijl 47% dit in een verder verleden deed. Het bewust kopen of niet kopen van bepaalde producten omwille van politieke, ethische of milieuredenen deed 20% van de respondenten in het afgelopen jaar, terwijl 13% dit eerder al deed. Verder heeft iets meer dan een vijfde van de respondenten uit het Vlaamse Gewest het afgelopen jaar geld gegeven of ingezameld voor een sociale of politieke activiteit. Een vijfde deed dit in een verder verleden. De andere vormen van politieke participatie komen minder voor.

Als we kijken naar het verband tussen de verschillende vormen van participatie enerzijds en de regio waarin men woont anderzijds, is de trend duidelijk. Algemeen is er een hogere participatiegraad bij de respondenten uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, terwijl de respondenten uit het Vlaamse Gewest beduidend minder participeren. In Vlaanderen is vooral de groep die nooit zou participe-

Politieke participatie

Politieke participatie volgens gewest, 2015-2016, in %

Bron: ISSP 2016.

ren aan de verschillende vormen groter. Vlamingen participeren niet alleen minder, maar hebben ook veel minder dan de inwoners uit andere regio's de intentie om dit ooit te doen.

Daarnaast werd er ook gepeild naar het lidmaatschap van een politieke partij. Hieruit blijkt dat in het Vlaamse Gewest 3% lid is en actief deelneemt aan activiteiten van een politieke partij. 5% geeft

aan lid te zijn van een partij, maar neemt niet actief deel aan de activiteiten van die partij. Daarnaast was 6% vroeger lid, terwijl 86% nooit lid is geweest. Voor de lidmaatschappen zijn de verschillen tussen de regio's minder uitgesproken. De lagere politieke participatie in het Vlaamse Gewest komt dus niet tot uiting als men kijkt naar het lidmaatschap van een politieke partij.

Interesse voor politiek

In de bevraging werd er ook op een directe wijze gepeild naar de interesse in politiek. Van de inwoners uit het Vlaamse Gewest heeft 8% heel veel interesse in politiek. Daarnaast heeft 42% een redelijke interesse in politiek. We kunnen dus stellen dat ongeveer de helft van de inwoners interesse heeft voor politiek. Verder geeft 35% aan niet veel interesse te hebben, terwijl 15% helemaal geen interesse heeft in politiek.

Er zijn verschillen tussen de regio's. Zo kan de politiek op meer interesse rekenen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, terwijl vooral in het Waalse Gewest de interesse lager is.

Interesse in politiek

Interesse in politiek per gewest, 2015-2016, in %

	Heel veel	Redelijk	Niet veel	Helemaal geen
Vlaams Gewest	8	42	35	15
Waals Gewest	7	37	39	17
Brussels Gewest	14	41	37	8
België	8	41	36	15

Bron: ISSP 2016.

Hoe gemeten?

De data die hier worden gepresenteerd werden verzameld in het kader van het International Social Survey Programme (ISSP). In de Belgische gewesten vond de dataverzameling van deze module plaats tussen 14 oktober 2015 en 22 maart 2016.

De onderzoekspopulatie omvat de 18-plussers die woonachtig zijn in de 3 gewesten. In het Vlaamse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest werd telkens een steekproef van 2 500 eenheden getrokken. De respondenten kregen in eerste instantie de digitale versie van de vragenlijst aangeboden. Na een eerste herinnering werd in de derde fase een papieren versie gestuurd naar diegenen die nog niet hadden meegewerkt aan het onderzoek. Daarna volgde nog een laatste herinnering. Dit leverde uiteindelijk 999 bruikbare antwoorden op in het Vlaamse Gewest, 684 in het Waalse Gewest en 581 uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De data werden gewogen rekening houdend met de kenmerken geslacht, leeftijd, nationaliteit en woonplaats van de respondenten. Voor meer informatie zie www.issp.org.

Meer info

Dries Verlet
Studiedienst Vlaamse Regering
Departement Kanselarij en Bestuur
02 553 58 09
dries.verlet@kb.vlaanderen.be

Jan Pickery
Studiedienst Vlaamse Regering
Departement Kanselarij en Bestuur
02 553 57 39
jan.pickery@kb.vlaanderen.be

Ann Carton
Studiedienst Vlaamse Regering
Departement Kanselarij en Bestuur
02 553 56 87
ann.carton@kb.vlaanderen.be

